

Les 68 – Antwoorden

Opdracht 1: De Hebreeuwse plaatsnamen, van noord naar zuid:

נהריה	Nahariya	אל בירה	El Bira
עכו	Acre (Akko)	רמאללה	Ramallah
כרמיאל	Karmi'el	יריחו	Jericho
קרית אתא	Kiryat Ata (Qiryat Ata)	אשדוד	Ashdod
חיפה	Haifa (Chefah)	ירושלים	Jeruzalem (yeroeshalayiem)
נצרת עילית	Natsrat Ilit	בית שמש	Bet Shemesh
נצרת	Nazareth (Natsrat)	בית לחם	Bethlehem (Bet Lèchè)m)
אום אל-פחם	Um El-Fahm	אשקלון	Ashkelon (Ashqelon)
ג'נין	Jenin	קרית גת	Kiryat Gat (Qiryat Gat)
חדרה	Hadera (Chadera)	חברון	Hebron (Chèvron)
טול כרם	Tul Karem (Tulkarem)	ים המלח	Yam Hammelach, Zoutzee, Dode Zee
נתניה	Netanya	בית לאהיה	Beit Lahiya
נָשְׁכָם	Nablus/Sichem (sh ^e chè)m)	עזה	Gaza {aza}
כפר סבא	Kfar Saba	ישראל	Israël (Yisra'el)
רעננה	Ra'anana	דיראל-בלח	Deir El-Balah
הודה-שרון	Hod Ha-Sharon	רהט	Rahat
תל אביב יפו	Tel Aviv-Jafo	ח'אן יונס	Khan Yunis (Chan Yoenis)
ראשון לציון	Rishon LeTsiyon	רפיח	Rafa (Rafi'ach)
רחובות	Rehovot (Rekhovot)	באר שבע	Be'er Sheva
מודיעין-מכבים-רעות	Modi'in-Maccabim-Re'ut		

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord חִפֵּשׁ {chipes} {pi'el} Zoeken

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon	
Ik (m)	מְחַפֵּשׁ	m ^e chapes	חִפְּשִׁיתִי	אֲחַפֵּשׁ	אֲנִי
Ik (v)	מְחַפֶּשֶׁת	m ^e chapèsèt	חִפְּשִׁיתִי	אֲחַפֵּשׁ	אֲנִי
Jij (m)	מְחַפֵּשׁ	m ^e chapes	חִפְּשִׁיתָ	תְּחַפֵּשׁ	אַתָּה
Jij (v)	מְחַפֶּשֶׁת	m ^e chapèsèt	חִפְּשִׁיתָ	תְּחַפְּשִׁי	אַתְּ
Hij	מְחַפֵּשׁ	m ^e chapes	חִפֵּשׂ	יְחַפֵּשׂ	הוּא
Zij	מְחַפֶּשֶׁת	m ^e chapèsèt	חִפְּשָׂה	תְּחַפֵּשׂ	הִיא
Wij (m)	מְחַפְּשִׁים	m ^e chapsiem	חִפְּשָׁנוּ	נְחַפֵּשׂ	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	מְחַפְּשֹׁת	m ^e chapsot	חִפְּשָׁנוּ	נְחַפֵּשׂ	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	מְחַפְּשִׁים	m ^e chapsiem	חִפְּשִׁתֶּם	תְּחַפְּשׂוּ	אַתֶּם
Jullie (v)	מְחַפְּשֹׁת	m ^e chapsot	חִפְּשִׁתֶּן	תְּחַפְּשׂוּ	אַתֶּן
Zij (m)	מְחַפְּשִׁים	m ^e chapsiem	חִפְּשׂוּ	יְחַפְּשׂוּ	הֵם
Zij (v)	מְחַפְּשֹׁת	m ^e chapsot	חִפְּשׂוּ	יְחַפְּשׂוּ	הֵן

Geb. wijs: m: חִפֵּשׁ chapes, v: חִפְּשִׁיתִי chapsie, mv: חִפְּשׂוּ chapsoe, infinitief: לְחַפֵּשׂ l^achapes

Opdracht 3: Beluister het bekende liedje Hineh mah tov, klinkertekens, uitspraak en vertaling.

הִנֵּה מַה טוֹב וַיִּמְהַלְּעִים Hinéh mah tov oemah ná'iem Zie hoe goed en hoe aangenaam
 שָׁבַת אַחִים גַּם יַחַד shèvèt achiem gam yá Chad zitten broers ook samen
 'Zie, hoe goed en hoe lieflijk is het, dat broeders ook eensgezind samenwonen' Ps. 133:1 HSV.

Les 69 – Judaica 16 – תַּנַּ"ךְ, Tanach, de Joodse Bijbel

De Tanach of Tenach is de Bijbel van het Jodendom. Hij bevat de 39 boeken van het Oude Testament, maar in een andere volgorde, en gecombineerd tot 24 boeken, omdat de tweedelige boeken Samuel, Koningen en Kronieken als één boek worden geteld, evenals de twaalf kleine profeten en de boeken Ezra en Nehemia.

Het woord Tanach is een Hebreeuws acroniem, dat is gevormd uit de eerste letters van de drie delen waaruit de Tanach is opgebouwd: ת {t} van תּוֹרָה Torah, Onderwijs of Wet, נ {n} van נְבִיאִים Nevi'iem, Profeten, en כ {ch} van כְּתוּבִים Ketoeviem, Geschriften. Om dit woord van drie medeklinkers te kunnen uitspreken zijn klinkers ingevoegd: תַּנַּ"ךְ {tanách} of תַּנַּ"ךְ {t^enach}. De uitspraak van de k-klank aan het begin van het woord ketoeviem verandert in een ch-klank, omdat hij in tanach niet aan het begin van een woord staat.

Afbeelding: fragment uit de Leningrad-codex of Codex Leningradensis. Het is het oudste nog bestaande complete handschrift van de masoretische tekst van de Tenach, daterend uit het jaar 1008.

De hoofdindeling van de Tenach

Torah of Pentateuch, het belangrijkste deel van de Tenach

בְּרֵאשִׁית	b ^e reshiet	Genesis, 'in het begin'
שְׁמוֹת	sh ^e mot	Exodus, 'namen'
וַיִּקְרָא	wayiqra	Leviticus, 'en hij riep'
בַּמִּדְבָּר	bamidbar (b ^e midbar)	Numeri, 'in de woestijn'
דְּבָרִים	d ^e váriem	Deuteronomium, 'woorden'

De Profeten (Nevi'iem) begint met de nieuwe leider Jozua die Mozes opvolgde.

Vroegere profeten, נְבִיאִים רִשׁוֹנִים {n^evi'iem rishoniem}:

יְהוֹשֻׁעַ y^ehoshoe'a Jozua of Joshua, 'Jaweh redt'; van dezelfde stam is de naam יְשׁוּעַ, Yeshoea, Jezus, afgeleid.

שׁוֹפְטִים shof^etiem Richteren of Rechters
(shofet (m) Richter, (scheids)rechter)

שְׁמוּאֵל 1 sh^emoe'el 1 1 Samuel, 'naam Gods?'

שְׁמוּאֵל 2 sh^emoe'el 2 2 Samuel

מְלָכִים 1 m^eláchiem 1 1 Koningen

מְלָכִים 2 m^eláchiem 2 2 Koningen

Latere profeten, נְבִיאִים אַחֲרֹנִים {n^evi'iem ach^aroniemi}:

יְשַׁעְיָהוּ y^esha'yáhoe Jesaja, 'Jaweh is heil/redding'

יְרֵמְיָהוּ yirm^eyáhoe Jeremia, 'Jahweh sticht'

יְחֶזְקֵאל y^echèzqel Ezechiël, 'God is sterk', 'God geeft kracht' (קָזָךְ cházáq (bn) Sterk)

De twaalf 'kleine profeten' vormen samen één boek(rol):

יְהוֹשֻׁעַ hoshe'a Hosea, 'Verlossing'

יְאוֹל jo'el Joël, 'Jahweh is God'

עָמוֹס ámos Amos

עֹבַדְיָה ovadjáh Obadja, 'Vereerder van Jahweh'

יֹנָה yonáh Jona, 'Duif'

מִיכָה micháh Micha, 'Wie is als Jahweh?'

נַחֻם nachoem Nahum, 'Trooster'

חֲבַקּוּק ch^avaqqoeq Habakuk, 'Omhelzen'? 'Omhelsde?'

צְפַנְיָה ts^efanyáh Zefanja, 'Jahweh heeft verborgen/beschermd'

חַגַּי chaggay Haggai, 'Feestelijk' ('geboren op een feestdag')

זְכַרְיָה z^echaryáh Zacharia, 'Jahweh heeft herinnerd' (זְכָר, zie les 49)

מַלְאָכִי mal'áchie Maleachi, 'Mijn bode'

De Geschriften (Ketoeviem) bestaan uit een zeer diverse verzameling van literatuur en bestaat uit 11 boeken. Het bevat alle resterende geschriften van de Tenach, waaronder de vijf feestrollen.

Dichterlijke boeken:

תְּהִלִּים t^ehilliem Psalmen

מִשְׁלֵי mishle Spreuken

אִיּוֹב iyov of yov Job

Feestrollen, מְגִלּוֹת {m^egillot} of חֲמֵשׁ מְגִלּוֹת {chámesh m^egillot} Vijf rollen:

שִׁיר הַשִּׁירִים shier hashiriem Hooglied, 'lied der liederen', wordt gelezen op Pesach

רוּת	roet	Ruth, 'gezellin', wordt gelezen op Shavoe'ot/Pinksteren,
אִיכָה	echáh	Klaagliederen, naar beginwoord 'hoe', wordt gelezen op Tisha be'Av
קֹהֶלֶת	qohèlèt	Prediker, 'iemand die een vergadering bijeenroept', 'iemand die een gemeente toespreekt'; wordt gelezen op Soekot, Loofhuttenfeest
אֶסְתֵּר	èster	Esther, wordt gelezen op Poeriem

Overige geschriften:

דָּנִיֵּאל	dáni'el	Daniël, 'mijn rechter is God'.
עֶזְרָא	èzrá	Ezra, 'Hulp' (Aramees)
נְחֵמְיָה	n ^e chèmyáh	Nehemia
א	divre hayámiem 1	1 Kronieken, 'De Dingen der Dagen'
ב	divre hayámiem 2	2 Kronieken

De indeling en volgorde van deze groep boeken kan variëren.

Deze volgorde van de Tanach wordt bevestigd door teksten in het Nieuwe Testament:

- '*... geschreven staat in de wet van Mozes en de profeten en de psalmen*', Lucas 24:44,
- het vergoten bloed '*van Abel, de rechtvaardige, tot het bloed van Zacharias, de zoon van Berechja*'; vermeld in het eerste boek, Genesis 4:8, en in het laatste boek, 2 Kron. 24:20-21.

Enkele bekende vertalingen van de Tanach zijn:

Targoem תַּרְגוּם {targoem} (m), Vertaling. Dit is de Aramese vertaling of parafraserende uitleg van de Torah, gemaakt in de tweede of derde eeuw. Toen de Joden vanuit Israël in de diaspora (verstrooiing) waren gevoerd, begonnen zij de Hebreeuwse taal kwijt te raken en al snel werd Aramees de gangbare spreektaal. Hij is een belangrijke bron voor de interpretatie van de Bijbel, omdat hij de traditionele Joodse uitleg van de Schriften in die periode weergeeft.

Septuaginta. תַּרְגוּם הַשֶּׁבַעִים {targoem hashiviem} Vertaling van de Zeventig, oftewel Septuaginta of LXX, de Griekse vertaling, 2 eeuwen BCE gemaakt ten behoeve van de Grieks sprekende Joodse gemeente in Alexandrië, Egypte. Dit was de Bijbel die de apostelen en de eerste Christelijke gemeenten gebruikten.

In het christendom wordt de Tanach beschouwd als het Oude Verbond. Het Nieuwe Testament wordt in het Hebreeuws הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה {habb^erit hach^adásháh} het Nieuwe Verbond genoemd. Naast de Tanach kent het Jodendom de Talmoed, die ook wetten en verhalen bevat, zie les 73.

Psalmen

De benaming תְּהִלִּים {t^ehiliem} betekent lofprijzingen, want met de psalmen prijzen en verheerlijken we God. Van dezelfde wortel הלל {hillel} komt het woord Halleluja. Het woord מִזְמוֹר {mizmor} (m) betekent gezang, psalm, lied, en komt voor in de aanhef van 57 psalmen. Het woord psalm is afgeleid van het Griekse *psalmos*, een lied met instrumentale begeleiding. De 150 psalmen zijn oorspronkelijk verdeeld in vijf boeken, die elk afsluiten met een lofprijzing.

Woordenschat

בְּרִית	brit (v)	Verbond, verdrag
גִּבּוֹר, גִּבּוֹרָה	gibor (m)	Held
גִּבּוֹרִי, גִּבּוֹרָה	giborie (bn)	Heldhaftig
גִּבּוֹרָה	g ^e voeráh (v)	(Helden)moed, heldhaftigheid
הִלֵּל	hillel [pi'el]	Loven, prijzen
הַלֵּל	hallel (m)	Lofzang
הַלְלוּיָהּ	hal ^e loeyáh	Halleluja
<i>Hierin is ה' een naam van God, dus 'Godlof' of 'Prijst God'.</i>		
חֲדָשׁ, חֲדָשָׁה	chádásh, ch ^a dásháh (bn m, v)	Nieuw, vers
חֲזָק	cházáq (bn)	Sterk, krachtig
כִּנּוֹר, כִּנּוֹרָה	kinnor (m)	Viool, lier
כַּנְתַּיִם	kinnèrèt	Het (liervormige) Meer van Galilea
מְגִלָּה, מְגִלּוֹת	megilláh (v)	Rol, boekrol, rol perkament
מְחוֹל	máchol (m)	Dans

מִנִּים	minniem	Snaarinstrumenten (verouderd)
נְבִיא	návie (m)	Profeet נְבִיאִים n ^e vi'iem
נָבֵל	nevèl (m)	Harp
נָשָׁם	násham [pa'al]	Ademen
נֶשְׁמָה	n ^e shámáh (v)	Ziel, geest, levensadem, 'neshomme'
עֹגֵב, עֹגֵב	oegáv (m)	(Pan)fluit (oud), orgel (nieuw)
עֹז, עֹז, עֹז...	oz, oez... (m)	Macht, kracht, moed (oez met achtervoegsel)
צִלְצֵל	tzil'tzel [pi'el]	Klinken, klingelen, luiden; iemand opbellen
צִלְצוֹל	tzil'tzoel (m)	Geklingel, klank, rinkelen, rinkelend instrument, cimbaal
קֹדֶשׁ, קֹדֶשׁ	qodèsh (m)	Heiligheid, heiligdom
רֹב, רֹב	rov (m)	Meerderheid; heel veel
רָקִיעַ	ráqia (m)	Uitspansel, hemel
שָׁמַע	sháma [pa'al]	Horen; hoorbaar (luid?)
תְּהִלָּה, תְּהִלָּה	t ^e hilláh (v)	Lof, loflied, psalm תְּהִלִּים t ^e hilliem
תּוֹף, תּוֹף	tof (m)	Trommel, tamboerijn
תִּקַּע	táqa [pa'al]	Blazen (trompet, shofar); insteken
תְּרוּמָה	targoem (m)	Vertaling
תְּרוּעָה	t ^e roe'áh (v)	Gejubel; een van de klanken van de shofar (zie les 53)

Opdracht 1: Het werkwoord Loven, Prijzen הָלַל {hillel} [pi'el] is in onbruik geraakt en komt alleen in Bijbelse teksten voor. We gaan het niet leren. Van belang zijn alleen: Gebiedende wijs: m: הָלַל hallel, v: הָלִי hall^elie, meervoud: הָלוּ hall^eloe, infinitief: לְהָלַל l^ehalel

Opdracht 2: Psalm 150. Beluister de gezongen psalm 150 www.youtube.com/watch?v=XOdVu0gUB1Q, of www.youtube.com/watch?v=jq0dVQnkoHs, noteer de uitspraak en de vertaling (waarbij de video een handje helpt – maar vertrouw niet te veel op die vertaling. Bestond er in oude tijden al een orgel?).

- א הָלְלוּ-יָהּ
- הָלְלוּ-יָהּ בְּקֹדֶשׁ;
- הָלְלוּהוּ, בְּרָקִיעַ עֹז.
- ב הָלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו
- הָלְלוּהוּ, כָּרֹב גְּדֻלּוֹ.
- ג הָלְלוּהוּ, בְּתִקְעַת שׁוֹפָר
- הָלְלוּהוּ, בְּנִבְל וְכִנּוֹר.
- ד הָלְלוּהוּ, בְּתוֹף וּמְחֹל
- הָלְלוּהוּ, בְּמִנִּים וְעֹגֵב.
- ה הָלְלוּהוּ בְּצִלְצֵלִי-שָׁמַע
- הָלְלוּהוּ, בְּצִלְצֵלִי תְרוּעָה.
- ו כָּל הַנְּשָׁמָה, תְּהִלֵּל יָהּ
- הָלְלוּ-יָהּ.

Bronnen: Algemene Bijbelse Encyclopedie, Servire; nl.wikipedia.org (informatie en afbeelding); mechon-mamre.org; Israel Today magazine; millon.

Zie ook: www.youtube.com/watch?v=-1Xu_ZaNzHg, uitspraak van de boeken der Torah; <https://youtu.be/fJum99cB1ts> en <https://youtu.be/30VivDz25m8>, betekenis en gebruik van Hallelujah. <https://vimeo.com/756854448> Duitse Torahrol die de holocaust overleefde. www.dictionnaire.co.il/judaism_books_of_the_bible.htm

Les 69 Extra – Judaica 15 – Tenach Extra

Zo zit de *Biblia Hebraica* in elkaar. De *Biblia Hebraica Kittel* of *Stuttgartensia* bevat de Hebreeuwse grondtekst met tal van aantekeningen over variaties in de tekst, de indeling in parashot en sidrot, woorden die anders worden uitgesproken dan de tekst aangeeft, enzovoorts.

Deze pagina's, op de volgende bladzijden, zijn gemaakt door Jos Bremer en maakten deel uit van zijn cursus Bijbels Hebreeuws.

Meer over de Hebreeuwse Bijbel: nl.wikipedia.org/wiki/Hebreeuwse_Bijbel;
mechon-mamre.org/p/pt/pt0.htm Hebreeuwse tekst en Engelse vertaling naast elkaar,
www.kerkenisrael.nl/weblinks/hebreeuws.php; www.jmpauw.nl/grondtekst

Dr. Piet van Midden (Universiteit van Tilburg) maakte een mooie serie lessen webapp.fkt.uvt.nl/bho/plugin_wiki/page/hebreeuws,

Les 10 Accenten, over de uitspraak- en zangtekens in de Tenach,

Les 11, Ketiev en Qeree, over het verschil tussen de gelezen en de gesproken tekst van de Tenach; zie ook [Les_27](#) Extra.

Deze video's sommen de Hebreeuwse namen van de Bijbelboeken op, met (Engelstalig) de betekenis van de namen: www.youtube.com/watch?v=7Z5-AyvsXkE en

www.youtube.com/watch?v=VyGMTcMHcRE

De video www.youtube.com/watch?v=Pk_Ez3130oE spreekt de Hebreeuwse namen van de Bijbelboeken uit.

De video www.youtube.com/watch?v=XOnQSQicAW4 legt het woord Tanach uit, en leert de uitspraak van de Bijbelboeken.

De Godsnaam; Qere en Ketiv

Gods naam יהוה is volgens geleerden een vorm van de derde persoon enkelvoud imperfect (toekomende tijd) van het werkwoord הָיָה {hayah}, met de betekenis 'Hij die is'.

Omdat in de loop der eeuwen de Joden deze naam te heilig vonden om uit te spreken, vervingen zij deze bij het voorlezen uit de boekrollen door het woord אֲדֹנָי Adonay, Mijn Heer. Het kwam wel vaker voor dat een ander woord werd gelezen dan er geschreven staat, bij voorbeeld om een kennelijke schrijffout te corrigeren, zonder de heilige tekst van de Tenach te veranderen. Dit werd dan aangegeven met een cirkeltje boven het betreffende woord en een notitie in de marge van de tekst. Bij de Godsnaam was deze notitie niet nodig, de voorlezer wist dit wel uit zijn hoofd.

Voor deze wijzigingen bij het voorlezen gebruikt men de Aramese termen *qere*, קְרִי ([wat is] gelezen) en *ketiv*, כְּתִיב ([wat is] geschreven).

Toen de Masoreten de Hebreeuwse teksten voorzagen van uitspraak- en zangtekens (zie les 03), noteerden zij bij יהוה de klinkertekens van het woord Adonay (soms van Elohim). Dat leverde een niet-bestaand woord op, dat men in de Christelijke gemeenten als 'Jehovah' uitsprak en als naam van God gebruikte. Je vindt het woord nog terug in enkele liederen en in de naam Jehova's Getuigen.

Zie ook de Engelstalige video's van Jeff A. Benner,

The Pronunciation of the name יהוה (YHWH) www.youtube.com/watch?v=wRsbSLU9oFA

This is my Name - יהוה and אהיה (Part 1 of 2) www.youtube.com/watch?v=J84zSeKaDkU

This is my Name - יהוה and אהיה (Part 2 of 2) www.youtube.com/watch?v=51h8ssppxn0

EEN PAGINA UIT DE BIBLIA HEBRAICA STUTTARTENSIA

De meeste moderne Hebreeuwse Bijbels en Bijbelvertalingen zijn gebaseerd op de Biblia Hebraica Stuttgartensia (afgekort: BHS)

Op deze pagina staat de Hebreeuwse Masoretische tekst van Genesis 11:32 t/m 12:17*. Die tekst is overgenomen uit de Codex Leningradensis B19a uit het jaar 1008. In die tijd kenden de manuscripten echter nog geen hoofdstukindeling en versnummering. Het was aartsbisshop Stephen Langton die de Bijbeltekst toegankelijker maakte door de boeken te verdelen in hoofdstukken en de verzen te nummeren. Een dertiende-eeuws manuscript van de Vulgata paste deze hoofdstukindeling voor het eerst toe. Deze indeling is overgenomen in de Hebreeuwse Bijbels.

De Masora Parva (Mp; *Kleine masora*): opmerkingen in de kantlijn in Aramese afkortingen van Masoreteten, overgenomen uit de Codex Leningradensis en kritisch bewerkt (gecompleteerd en consistent gemaakt).

De letter ם (sámeg) hebben de Masoreteten in de tekst gezet om een פתח קטנה (parasja s'toema), gesloten alinea aan te geven; de volgende alinea hoort tot hetzelfde onderwerp.

De naam van het boek – Genesis – zoals overgenomen uit de Latijnse vertaling (Vulgata). Op de naastliggende bladzijde van deze BHS-uitgave staat de Hebreeuwse aanduiding, hier: בראשית (B'rajsjé; in een begin).

Voorbeelden Masora¹:
Deze Mp is ¹⁴ en heeft betrekking op het eerste woord in de tekst waarboven een cirkeltje staat. De Mp wil zeggen: het woord/אית (met hen) komt 37 keer voor in de Tenach. Mp's wijzen op uitzonderingen; in dit geval komt אית 535 keer voor, waarvan 37 keer in deze spelling.

Deze Mp is ¹² en is de tweede opmerking bij voorstaande regel. Hij heeft betrekking op het zinsdeel אית (זן) איתי אית (zisten) omdat het cirkeltje hier tussen deze woorden is geplaatst.

De Mp zegt: dit zinsdeel komt precies 2 keer voor in de Tenach. De 12 die bij de Mp staat, verwijst naar de Mm 3585 in de voettekst van de pagina. In het boekwerk met de Mm's staan onder Mm 3585 de twee vindplaatsen van אית אית in de Tenach (waaronder dus Gen.12:13).

De letter ם (sámeg) staat in de kantlijn en geeft een פתח קטנה (sádder) aan; hier begint een nieuw liturgisch gedeelte voor de driejaarlijkse lezing van de Tora.

Achter de ם staat tussen blokhaken de letter ך (jood, met een punt ervoven), dat aangeeft dat dit de tiende sidra van het boek is.

פה staat voor פתח קטנה (parasja hasjavóea), wekelijks gedeeft; ook voor de jaarlijkse lezing van de Tora begint hier dus een nieuw gedeelte.

De naam van de parsje wordt niet genoemd, maar is het eerste unieke woord in de tekst, in dit geval לך (lech-'chá).

De letter ם (pé) is een masoretische toevoeging voor een פתח קטנה (parasja p'toecha), open alinea; de volgende alinea gaat over een nieuw onderwerp.

paginanummer

GENESIS

11.32--12.17

אֵתִם בְּאֶרֶץ כְּשִׂיִם לִלְבַת אֶרֶץ אֲרָם כִּנְעַן וַיְבֹאוּ עַד הַרן וְשֵׁבַע שָׁם: 11.32

וַיְהִי יוֹם הַהוּא וַיָּמָט שָׁיִם וַיִּמְצְאוּ אֶת־נִמְרוֹד בֶּן־כַּנְזַן: 11.33

12 וַיֵּאמֶר יי אל אברהם לך אברהם לך מארדך וממולדתך ומצבתך ארץ אלהיך ארץ ארם: 12.1

וְאֶמְרָה שְׂפָרָה וַיִּתֵּן בְּרָכָה: 12.2

וַיְבָרֶכְהוּ כָּל כָּל מִשְׁפַּחַת הָאֲרָמִי: 12.3

וַיִּגְדַּל אֱתֵי לִישׁ וְאֶבְרָם כְּרֹחֲמֵשׁ שָׁיִם וְשִׁבְעִים שָׁנָה כִּנְעַן: 12.4

וַיִּקַּח אֲבָרָם אֶת־שָׂרָי אִשְׁתּוֹ וְאֵת לִישׁ בְּן־אִיזֵר וְאֵת־כַּל־רַחֲמֵם אִשְׁרֵי־עַמֵּי כְּנָעַן וַיִּבְנוּ וַיִּצְאוּ לְלִבְנֵי אֶרֶץ־כְּנָעַן: 12.5

כִּנְעַן וְקָחוּ אֶת־קַטְנֵי: 12.6

אֶת־נִמְרוֹד וְהַכְנִיעוּ אֵן כְּנָעַן: 12.7

לִרְעֹקֵף אֶת־אֶת־רָאִיז הַיָּמָּה וְעָן שֵׁם מִוֶּבֶל לֵי: 12.8

וַיִּשְׁתַּק מִשָּׁם הַהִיךְ קַנְזַם לְבִיתֵהּ אֵל וַתֵּב אֶת־הַיָּדֵי: 12.9

מִקְדָּם וַיִּבְרָשֶׁם מִוֶּבֶל לֵי: 12.10

וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יי: 12.11

וַיִּסַּע אֲבָרָם: 12.12

וַיִּגְדַּל רֵעֵב כְּנָעַן וַיִּבְרָךְ אֲבָרָם מִקְדָּמָה לְעַד כִּי־יָבֹד: 12.13

וַיִּתְּעַב כְּנָעַן וַיִּקְרָב לְבִיתֵהּ מִבְּרִיתֵהּ וַיִּאמֶר אֵל: 12.14

וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶת־אֱלֹהֵי אֵת: 12.15

וַיִּבְרָךְ אֶת־הַמְּבָרָכִים וַיִּבְרָךְ אֶת־הַיָּדֵי: 12.16

